

ZVONICE

V sousedství kostela sv. Vavřince byla pro zvony, jež přetěžovaly jeho věže, postavena ve 2. pol. 16. století renesanční zvonice. Po opravě kostela se koncem 19. století zvony vrátily zpět a zvonice zůstala bez využití. V 80. letech 20. století byla upravena do čtyř podlaží a proměněna ve stálou expozici sbírek Městské galerie. Tomuto účelu ovšem příliš nevyhovovala. Galerie ji v současné době používá pouze k sezonním výstavám.

Zvonice byla vystavěna ze zbytků zdiva zničeného minoritského kláštera, který do husitských válek stál na místě dnešní sokolovny na Tyršově náměstí.

KOSTEL SV. VAVŘINCE

Kostel sv. Vavřince, trojlodní gotická stavba s věžemi vysokými 67 metrů, neodmyslitelně doplňuje panorama města Vysokého Mýta. Nepochybně byl již dostavěn během 1. poloviny 14. století, o čemž vypovídá i první dochovaná zmínka z roku 1349. V letech 1461 a 1774 kostel vyhořel a v obou případech došlo k poškození vnitřní výzdoby i vybavení. Proto v roce 1787 město zakoupilo ze zrušeného kláštera v Sedlci oltář s obrazem Nanebevzetí Panny Marie od Petra Brandla, který nahradil zničený obraz sv. Vavřince.

Nedávno zrestaurovaným Brandlovým obrazem, který patří k největším oltářním obrazům v českých zemích a zároveň je nejvýznamnějším autorovým dílem, se kostel pyšní dodnes. Unikátem evropského významu je i vnitřní fresková secesní výzdoba. Dalšími vzácnými památkami kostela jsou cínová křtitelnice z roku 1499 a dřevěná polychromovaná socha Panny Marie Vysokomýtské a ve věžích zvony sv. Vavřince menší z r. 1466 a téměř dvoutunový sv. Jiří z roku 2003.

Zvon sv. Jiří, který vyzvání v jižní věži, byl pojmenován po patronovi města a byl pořízen z veřejné sbírky iniciované sdružením Zvon pro město.

VĚŽE, BRÁNY, OPEVNĚNÍ VYSOKÉ MÝTO

Turistické informační centrum

náměstí Přemysla Otakara II. 96

Tel.: +420 465 466 112
infocentrum@vysoke-myto.cz

infocentrum.vysoke-myto.cz

www.vysoke-myto.cz
www.vmkulturni.cz

Vydalo město Vysoké Mýto ve spolupráci s VYSOKOMÝTSKOU KULTURNÍ, o. p. s.

Foto: Petra Šplichalová, Jaroslav Horák, Radek Štěpán, Marek Vaneš, DSO Českomoravské pomezí

VĚŽE, BRÁNY OPEVNĚNÍ

VYSOKÉ MÝTO

Vysoké Mýto založil Přemysl Otakar II. kolem roku 1262. Město, které leželo na významné obchodní cestě, bylo okolo roku 1307 povýšeno na věnné město českých královen. Jádrem města s centrálním čtverhranným náměstím a pravouhloú sítí ulic chránilo opevnění, budované již od založení města. Součástí byly tři brány, ke kterým vedl zdvihací most a nad každou z nich se tyčily dvě věže. Z této doby se zachovala část hradeb na severním a východním obvodu historického jádra města, Pražská a Litomyšlská brána, věž brány Choceňské, Klášterská a Vodárenská bašta. Největší dominantou města je pak gotický kostel sv. Vavřince se dvěma vysokými věžemi. Středověká dispozice města Vysokého Mýta je významným pozůstatkem městské gotické architektury.

Vysoké Mýto se dodnes pyšní největším čtvercovým náměstím v České republice, jehož rozloha je téměř 2 hektary.

PRAŽSKÁ BRÁNA

Pražská brána je nejzachovělejší částí bývalého opevnění ze 14. století. I přes četné požáry zůstaly její gotické dispozice nedotčeny. V letech 1882–1883 byla zrekonstruována podle plánů architekta Františka Schmoranze. Sloužila jako byt hlásného i sídlo prvního vysokomýtského muzea. Bránu zdobí barevné sgrafito s motivem sv. Václava podle předlohy Mikoláše Alše a od roku 2012 stojí v její těsné blízkosti socha zakladatele města Přemysla Otakara II.

Z ochozu Pražské věže, který se nachází zhruba ve výšce 30 metrů, je úžasný pohled na historické centrum i do okolí.

LITOMYŠLSKÁ BRÁNA

I Litomyšlská brána byla v minulosti zasažena několika požáry, které poškodily menší věž a část věže velké. Obě byly ale díky vysokomýtským obrozencům, především Aloisi Vojtěchu Šemberovi, v letech 1864–1867 dostavěny v novogotickém stylu. Na počátku 20. století Litomyšlskou bránu vyzdobil Mikoláš Aleš freskou sv. Jiří bojujícího s drakem, tedy výjevem z heraldického znaku Vysokého Mýta.

Kousek před branou na levé straně si můžeme prohlédnout dům s pískovcovým lomeným portálem, pozůstatek tzv. barbakánu.

CHOCEŇSKÁ VĚŽ ZVANÁ KARASKA

Choceňská věž byla postavena ve 14. století spolu s branou a další, nižší, věží. Ta před rokem 1844 shořela a následně byla i s branou zbourána. Dochovala se tedy pouze věž nazývaná Karaska. Její původní kamenný korpus se zachoval až do současnosti, jen gotický krov byl v baroku nahrazen typickou cibulovou bání. Věž sloužila v minulosti jako opevnění, vězení, zvonice či sklad střelného prachu.

V nejvyšší části této věže byly při rekonstrukci v r. 2016 nalezeny vzkazy a poselství budoucím generacím z r. 1884. Město následovalo tohoto příkladu a vzkazy doplnilo předměty a dokumenty ze současnosti.

HRADBY

Na přání panovníka Přemysla Otakara II. se od okamžiku založení začalo město opevňovat. Původní hradby byly dřevěné, postupně propracovanější, kamenné, se střílnami, baštami a věžemi. Vysoké byly 12 metrů a široké 2,3 metrů. Pozůstatky parkánové hradby se dochovaly v bývalé Botanické zahradě a v Jungmannových sadech. Do části hradebních zdí v Jungmannových sadech se od počátku 20. století vsazují kamenné pamětní desky připomínající významné události ze života města.

Původně bylo součástí opevnění až 25 bašt.

KLÁŠTERSKÁ BAŠTA

Hradební bašta půlkruhového půdorysu pochází původně z 1. poloviny 14. století. Dvoupatrová stavba má v horním patře tři střílny. V roce 1862 byla zrestaurována. Pod baštou je v krátkém úseku dochovaná parkánová hradba se střílnami a opěráky viditelná z Botanické zahrady.

Název této bašty je spojen s dávnou existencí minoritského kláštera, který ležel v těsné blízkosti Klášterské bašty.

VODÁRENSKÁ VĚŽ

Hranolová hradební věž v rohu městských hradeb pochází z první poloviny 14. století, od roku 1768 sloužila jako vodárna. Několikrát vyhořela a v roce 1830 byla o dvě patra snížena. Věž má zdívo silné 1,5 metru, jednotlivé strany čtvercové podstavy měří 8 metrů.

V 18. století sloužila jako vodárna, napájela 2 kašny a 4 další nádrže ve městě. Hydraulický stroj tehdy čerpal vodu z Mlýnského potoka do nádrže umístěné ve věži a odtud voda plnila kašny.